

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

w sprawie z odwołania J. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Chorzowie
o wysokość świadczenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w dniu 19 maja 2026 r.,
na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego
w Katowicach z dnia 30 maja 2025 r., sygn. akt III AUa 2302/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Chorzowie na rzecz ubezpieczonego J. M. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych wraz z odsetkami ustawowymi z art. 98 § 1¹ Kodeksu postępowania cywilnego tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z 30 października 2024 r. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Chorzowie z 6 września 2024 r. i przyznał J. M. (M.) prawo do ponownego przeliczenia emerytury w wieku powszechnym z pominięciem art. 25 ust. 1 b ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od lipca 2021 r. (pkt I); oddalił odwołanie w pozostałym zakresie (pkt II) i orzekł o kosztach

postępowania (pkt III) oraz stwierdził, że organ rentowy ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (pkt IV).

Wyrok Sądu Okręgowego zapadł na podstawie następującego stanu faktycznego, decyzją z 15 stycznia 2008 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu (ur. 1951 r.) prawo do emerytury z obniżonego wieku od 7 lutego 2008 r. Następnie decyzją z 9 marca 2017 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego od 7 marca 2017 r. Do obliczenia wysokości świadczenia organ rentowy w zaskarżonej decyzji przyjął art. 25 ust. 1 b ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zatem podstawę obliczenia emerytury pomniejszono o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Dnia 26 sierpnia 2024 r. ubezpieczony wniósł o ponowne obliczenie emerytury z powszechnego wieku emerytalnego bez zastosowania art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej na podstawie art. 114 ustawy emerytalnej oraz wyrównanie świadczenia na podstawie art. 133 ustawy emerytalnej. Na uzasadnienie ubezpieczony przytoczył wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 4 czerwca 2024 r., w sprawie SK 140/24. Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił ponownego przeliczenia emerytury, bowiem wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie jest podstawą do zastosowania art. 114 ustawy emerytalnej. Ubezpieczony domagał się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przeliczenie świadczenia emerytalnego zgodnie z wnioskiem od 7 marca 2017 r. oraz zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie zasługiwało na częściowe uwzględnienie. Sąd ten, odnosząc się do art. 8 ust. 2 Konstytucji RP oraz art. 114 ustawy emerytalnej, uznał, że ubezpieczonemu przysługuje prawo do przeliczenia emerytury z pominięciem art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Sąd Okręgowy uznał, że termin początkowy przeliczenia świadczenia wyznaczył art. 133 ustawy emerytalnej, bowiem organ rentowy popełnił błąd. Sąd Okręgowy przyjął, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z 30 maja 2025 r. na skutek apelacji organu emerytalnego w punkcie 1 - odrzucił apelację organu rentowego co do punktu II zaskarżonego wyroku; w punkcie 2 i 4 - zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I i IV oraz ustalił wysokość emerytury ubezpieczonego J. M. na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst Dz.U. z 2023 r., poz. 1631 ze zm.) bez pomniejszenia podstawy jej obliczenia o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne za okres do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, poczynając od dnia 1 sierpnia 2024 r., i oddalił odwołanie w pozostałym zakresie i orzekł o kosztach postępowania (pkt 3 i pkt 5).

W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny stwierdził, że nową okolicznością istniejącą przed wydaniem wzruszanej decyzji organu rentowego jest nieuwzględnienie przez organ rentowy obowiązującego standardu konstytucyjnego potwierdzonego późniejszym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego w składzie zgodnym z przepisami prawa (postanowienie Sądu Najwyższego z 29 października 2020 r., w sprawie III UZP 4/20). Sąd odwoławczy uznał, że w okolicznościach niniejszej sprawy zaszły podstawy do ponownego obliczenia emerytury ubezpieczonego na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w związku z wyrokami Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r., w sprawie P 20/16 oraz z 4 czerwca 2024 r., w sprawie SK 140/24. Oznacza to, że skoro ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury 26 sierpnia 2024 r., to prawo do tego przeliczenia z pominięciem art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej przysługuje od 1 sierpnia 2024 r. - art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej. W związku z tym nie wystąpiły przesłanki, o których stanowi art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej.

W skardze kasacyjnej organ rentowy zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w części, objętej punktem 2 wyroku w zakresie, w jakim Sąd drugiej instancji zmienił częściowo zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 30 października 2024 r. i ustalił wysokość emerytury ubezpieczonemu J. M. na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach bez pomniejszenia podstawy jej obliczenia o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na

ubezpieczenie zdrowotne za okres do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, poczynając od dnia 1 sierpnia 2024 r., objętej punktem 4 wyroku w zakresie oddalenia apelacji organu rentowego w pozostałym zakresie oraz objętej punktem 3 i 5 wyroku w zakresie rozstrzygającym o kosztach postępowania.

W podstawach skargi skarżący podniósł zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego, to jest: art. 25 ust. 1 b i c ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że w przypadku ubezpieczonego należy pominąć zasadę wskazaną w tym przepisie, iż podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne z pominięciem okresu poprzedzającego, emerytury wypłacone przed osiągnięciem przez ubezpieczonego wieku powszechnego, podczas gdy zgodnie z prawidłową wykładnią powyższego przepisu w stosunku do ubezpieczonego istnieje podstawa do obniżenia wysokości podstaw emerytury powszechnej o kwotę pobranych wcześniejszych emerytur. Skarżący zarzucił również naruszenie art. 178 w związku z art. 7 i art. 8 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej polegające na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji stanowiska, że sąd powszechny rozpoznający apelację może nie zastosować przepisu art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej, na podstawie którego wydano zaskarżoną decyzję, uznając, że jest niegodny ze standardem konstytucyjnym doprecyzowanym w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r., sygn. akt P 20/16.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący sformułował w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdyż zaskarżone orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach. Sąd drugiej instancji dokonał błędnej wykładni tego przepisu w oczywistej sprzeczności z jego literalnym brzmieniem. Przepis art. 25 ust. 1b w żaden sposób nie różnicuje sumy pobranych emerytur na okresy przed i okresy po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego przez ubezpieczonego. Przepis ten derogowano z systemu prawnego zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r., P 20/16, tylko w zakreślonym w nim zakresie.

Jednocześnie w stosunku do odwołującego zachodzą ustawowe przesłanki do zastosowania tego przepisu, bowiem nabył on prawo do emerytury w związku z ukończeniem powszechnego wieku emerytalnego w dniu 7 marca 2017 r., to jest w okresie obowiązywania tego przepisu. Przepis ten, w zakresie, w jakim nie dotyczy kobiet z rocznika 1953, jest nadal przepisem obowiązującym i zgodnym z Konstytucją. Zdaniem organu rentowego brak jest podstaw prawnych do obliczenia świadczenia ubezpieczonego w sposób odmienny od określonego w przepisie art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej, czyli bez stosowania pomniejszenia o pobrane świadczenia.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną ubezpieczony wniósł o odrzucenie skargi kasacyjnej bądź o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego się zwrotu kosztów sądowych według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi zgodnie z art. 98 § 1¹ k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony skarżącej nie kwalifikuje się do jej przyjęcia w celu merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Rozpatrując zasadność powołanej w skardze kasacyjnej przesłanki, należy wskazać, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej występuje, gdy bez dokonania pogłębionej analizy dla przeciętnego prawnika jest oczywiste, że podstawy skargi zasługują na uwzględnienie, a zatem doszło do kwalifikowanej postaci naruszenia prawa, zauważalnej *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i przesądza to o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi. W razie powołania tej przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, skarżący powinien w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia. Konieczne jest zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości interpretacyjnych (postanowienia Sądu Najwyższego z: 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; 5 kwietnia 2023 r., II USK 166/22, LEX nr 3581448; 18 stycznia 2024 r., I CSK 1100/23, LEX nr 3656956; 17 października 2023 r., I USK 48/23, LEX nr 3616178; 23 lipca 2025 r., I CSK 11/24, LEX nr 3914941).

Odnosząc się do twierdzenia o oczywistej zasadności skargi, należy zaznaczyć, że skarżący nie wykazał, że skarga kasacyjna zasługuje na przyjęcie jej do rozpoznania. Wykładnia przepisu art. 25 ust. 1b ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie, w jakim przepis ten stanowi - lub nie - podstawy do dokonania pomniejszenia wymiaru podstawy emerytury w związku z przejściem na emeryturę po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego i wcześniejszym pobieraniem emerytury była przedmiotem rozstrzygnięć zarówno Trybunału Konstytucyjnego, jak i Sądu Najwyższego oraz w pewnym zakresie Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Artykuł 25 ust. 1b ustawy emerytalnej został dodany przez art. 1 pkt 6 lit. b ustawy z dnia 11 maja 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 637) zmieniającej ustawę emerytalną z dniem 1 stycznia 2013 r. Zgodnie z art. 25 ust. 1 oraz ust. 1b ustawy emerytalnej, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek

zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185, a jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę na podstawie przepisów art. 26b, 46, 50, 50a, 50e, 184 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Interpretacja przedmiotowego przepisu napotkała się z licznymi wątpliwościami ze strony ubezpieczonych. Podnoszono bowiem, że nie wszystkie osoby objęte zakresem art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej miały możliwość świadomego ukształtowania swojej sytuacji prawnej w zakresie wysokości świadczenia emerytalnego. Czy ustawodawca mógł wobec ubezpieczonych – już po podjęciu decyzji o przejściu na wcześniejszą emeryturę zmodyfikować system obliczania podstawy emerytury przysługującej po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

Trybunał Konstytucyjny po raz pierwszy podjął się interpretacji budzącego wątpliwości przepisu w wyroku z 6 marca 2019 r. (P 20/16, OTK-A 2019, nr 11; M. Lewandowicz-Machnikowska, Obliczanie wysokości emerytury w przypadku kobiet urodzonych w 1952 r., pobierających wcześniejszą emeryturę. Glosa do uchwały SN z dnia 28 listopada 2019 r., III UZP 5/19, OSP 2021, nr 5, s. 38; por. A. Szymczak, Treść nabytego in abstracto prawa do emerytury. Glosa do uchwały siedmiu sędziów SN z 28.11.2019 r., III UZP 5/19, PiP 2023, nr 7, s. 163-170; też na ten temat P. Bisikiewicz, Problematyka wznawiania postępowań w przedmiocie świadczeń emerytalnych w przypadku wystąpienia przesłanek zawartych w art. 146 § 1 KPA, Monitor Prawa Pracy 2023, nr 1, s. 26 i n.), orzekając, że art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w 1953 r. kobiet, które przed dniem 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej ze względu na

naruszenie zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. W wyroku tym udzielona została ochrona konstytucyjna kobietom urodzonym w 1953 r. w oparciu o zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa przed niekorzystnymi zmianami. Trybunał nie zakwestionował natomiast samej regulacji, pozwalającej na pomniejszenie podstawy emerytury powszechnej o kwoty pobranych wcześniej emerytur. Pytanie prawne dotyczyło tylko kobiet urodzonych w 1953 r.; problem z wykładnią stosowania art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej do szerszego kręgu uprawnionych do wcześniejszych emerytur, urodzonych po 1948 r. został rozstrzygnięty w kolejnym orzeczeniu. Kierunek interpretacji wytyczony przez Trybunał w powyższym wyroku został potwierdzony w kolejnym judykacie. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 czerwca 2024 r. (SK 140/20, OTK-A 2024 nr 67) orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej w zakresie, w jakim dotyczy osób, które złożyły wniosek o przyznanie świadczeń, o których mowa w tym przepisie, przed dniem 6 czerwca 2012 r., jest niezgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji RP. Pomimo nieopublikowania tego orzeczenia, dla wykładni spornej kwestii pomocniczo zastosowanie znajduje odwołanie się do jej motywów. W uzasadnieniu Trybunał wskazał, że aktualna staje się argumentacja zawarta w wyroku z 6 marca 2019 r., a mianowicie, iż doszło do złamania zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Ubezpieczeni, którzy zdecydowali się na korzystanie z wcześniejszej emerytury, nie mieli - w momencie podejmowania tej decyzji na podstawie obowiązującego wówczas stanu prawnego - świadomości co do skutków prawnych, jakie może ona wywoływać w sferze ich przyszłych uprawnień z tytułu emerytury powszechnej. W szczególności nie mogli przewidzieć, że przejście na emeryturę jeszcze przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego będzie wiązało się z pomniejszeniem zgromadzonego kapitału o pobrane świadczenia. Nie spodziewali się, że wypłacanie świadczeń emerytalnych wpłynie na sposób ustalania wysokości świadczenia w ramach emerytury "powszechnej". Z takimi konsekwencjami mogły się liczyć osoby, które decydowały się na skorzystanie z prawa do wcześniejszej emerytury po ogłoszeniu ustawy nowelizującej. Trybunał Konstytucyjny podkreślał, że podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1 art. 25 ustawy

emerytalnej, nie pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, nie kwestionując pozostałych zasad ustalania wysokości emerytury.

Sąd Najwyższy przy wykładni art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej także odwołuje się do kierunku interpretacji wytyczonej przez Trybunał Konstytucyjny. W wyroku z dnia 6 maja 2021 r. (III USKP 52/21, OSNP 2022, nr 2, poz. 19) Sąd Najwyższy pioniersko wyraził pogląd, że mimo iż wywody prawne Trybunału Konstytucyjnego w wyroku z dnia 6 marca 2019 r., P 20/16, koncentrowały się na sytuacji kobiet urodzonych w 1953 r., to wyrażone w uzasadnieniu tego wyroku zapatrywania prawne co do standardu konstytucyjnego, z którego wynikała sprzeczność art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej z art. 2 Konstytucji RP i z wyrażoną w tym przepisie zasadą zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, w pełni znajdują zastosowanie także do sytuacji mężczyzn urodzonych w latach 1949-1953, którzy skorzystali z prawa do emerytury wcześniejszej. Powyższy pogląd podzielił w całości Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 stycznia 2022 r. (III USKP 98/21, LEX nr 3352121), przyjmując w tym judykacie, że w stosunku do mężczyzn urodzonych w latach 1949-1953, którzy spełnili warunki przejścia na emeryturę nauczycielską bez względu na wiek w ciągu dziesięciu lat od dnia 1 stycznia 1999 r. na podstawie art. 88 ust. 2a Karty Nauczyciela, potrąceniu podlegają wyłącznie kwoty emerytur w wieku obniżonym wypłaconych po osiągnięciu przez ubezpieczonych wieku uprawniającego do nabycia emerytury w wieku powszechnym (art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej). Sąd Najwyższy w kolejnym wyroku z dnia 8 stycznia 2025 r. (III USKP 121/23, OSNP 2025 Nr 7, poz. 75), zaakceptował powyższą linię orzecniczą, przyjmując, że wynikający z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. standard konstytucyjny w zakresie wykładni art. 2 Konstytucji RP w kontekście ingerencji prawodawcy w uzasadnione prawnie oczekiwania osób pobierających emerytury w wieku obniżonym co do zasad kształtowania wysokości ich świadczeń po uzyskaniu prawa do emerytury w wieku powszechnym, ma zastosowanie także do mężczyzny, który nabył prawo do emerytury w wieku powszechnym, a w chwili przejścia na emeryturę w wieku obniżonym nie mógł spodziewać się tego, że decyzja ta spowoduje obniżenie jego świadczenia powszechnego. Jakkolwiek, wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. odnosi się wprost wyłącznie do

kobiet urodzonych w 1953 r., to wynikający z tego orzeczenia standard konstytucyjny w zakresie wykładni art. 2 Konstytucji RP w kontekście ingerencji prawodawcy w uzasadnione prawnie oczekiwania osób pobierających emerytury w wieku obniżonym co do zasad kształtowania wysokości ich świadczeń po uzyskaniu prawa do emerytury w wieku powszechnym, ma zastosowanie także do mężczyzn, którzy złożyli wnioski o wcześniejszą emeryturę przed dniem 6 czerwca 2012 r. Świadczeniobiorcy skorzystali z przywileju przejścia na emeryturę w wieku obniżonym, a powszechny wiek emerytalny osiągnęli po dniu wejścia w życie art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Sytuacja prawna ubezpieczonego (mężczyzny) była więc analogiczna, jak kobiet urodzonych w 1953 r. i powinna mieć do niego odpowiednie zastosowanie wykładnia zaprezentowana w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. (wyroki Sądu Najwyższego z: 6 maja 2021 r., III USKP 52/21, OSNP 2022 nr 2, poz. 19, str. 132; 18 stycznia 2022 r., III USKP 98/21, Legalis nr 2702315; 14 sierpnia 2024 r., III USKP 113/23, LEX nr 3746352; 8 stycznia 2025 r., III USKP 121/23, OSNP 2025, nr 7, poz. 75). Prawo podmiotowe danej jednostki wiąże się z zagwarantowaniem wolności, prawa własności, jak również prawa do sądu, jako zapewniającego ochronę i gwarancje realizacji tych praw. Prawa jednostki są zarówno gwarantowane w zasadniczych aktach prawnych regulujących prawa obywateli danego państwa, jak i przyznane jednostce wiążą się także z określeniem zakresu ingerencji państwa w te prawa oraz formami ochrony prawnej zapewnianej przez państwo (I. Gil, J. Studzińska (w:) Ł. Błaszczak, J. Studzińska (red.), Instytucje postępowania cywilnego. System Postępowania Cywilnego. Tom 1, Warszawa 2025, rozdział 19. Zasady wymiaru sprawiedliwości)

Odnosząc powyższe uwagi interpretacyjne do sytuacji, w jakiej znajduje się ubezpieczony (ur..... 1951 r.), który skorzystał z przysługującego mu uprawnienia i przeszedł na wcześniejszą emeryturę od 7 lutego 2008 r., organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego od 7 marca 2017 r. do obliczenia wysokości świadczenia w zaskarżonej decyzji, organ rentowy zastosował art. 25 ust. 1b emerytalnej. Sądy obu instancji nie zastosowały tego przepisu, uwzględniając standard konstytucyjny zapoczątkowany wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego P 20/16 i kontynuowany w wyroku SK 140/24 przyjmując, iż w momencie złożenia wniosku o wcześniejszą emeryturę

ubezpieczony nie mógł przewidzieć, że decyzja ta wpłynie na wysokość jego świadczenia emerytalnego po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. W świetle powyższego nie można podzielić poglądu skarżącego o naruszeniu przez Sąd Apelacyjny przepisu art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, którego zastosowanie w niniejszej sprawie do sytuacji ubezpieczonego jest zgodne z zaprezentowaną i jednolitą ich wykładnią przyjętą w orzecznictwie (por. także postanowienia Sądu Najwyższego z: 23 września 2025 r., I USK 158/25, LEX nr 3915613; 22 stycznia 2026 r., I USK 742/26, LEX nr 4026184; 28 stycznia 2026 r., I USK 838/26, LEX nr 4033823).

Wobec powyższego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, uznając, że organ rentowy nie wykazał istnienia powołanej przesłanki przedsądu, a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 i 1¹ k.p.c.

(J.K.)

[a.ł]